

دکتر فریدون سیامک‌نژاد

مقدمه

صبح که از خانه بیرون می‌زنیم تا راهی محل کار شویم، با افراد زیادی برخورد می‌گیریم و روبه‌رو می‌شویم که هر کدام می‌تواند برای انسان خاطره‌انگیز باشد. از برخورد احتمالی با رفتگر زحمتکش محله گرفته تا دیدن کسانی که هر یک به‌دلیلی سر راهمان قرار می‌گیرند و ممکن است اگر قدیمی محل باشیم، سلام و علیکی هم با ما داشته باشند. از وقتی سوار وسیله نقلیه عمومی اعم از اتوبوس، مترو یا تاکسی می‌شویم تا زمانی که آن را ترک می‌گیریم، کسانی را می‌بینیم و حرف‌هایی می‌شنویم که هر کدام آن‌ها می‌تواند خاطره‌ای برایمان باشد، یا خاطره‌ای را از زمان‌های دور برایمان زنده کند. به محل کار هم که می‌رسیم و کار را شروع می‌گیریم، بستگی به نوع کاری که داریم، هم‌هانش می‌تواند تداعی‌کننده مساله یا احیاناً خاطره‌ای باشد. حالا اگر کارمان طوری باشد که ارتباط مستقیم با مردم داشته باشیم، به اندازه تفاوت بین انسان‌ها، و مردمی که برای کارشان به ما مراجعه می‌کنند، می‌توانیم حرف برای گفتن داشته باشیم و خاطره برای بازگو کردن.

با این صغری و کبری چیدن‌ها می‌رسیم به این که داروخانه از جمله مکان‌هایی است که کار کردن در آن، یک دنیا حرف برای گفتن، و یک سینه خاطره برای بازگو کردن دارد. بنابراین، تصمیم گرفتیم تا مسایل به‌وجود آمده در داروخانه را تحت عنوان «یادداشت‌های داروخانه» قلمی کنیم. مطالبی که در پی می‌آید، حاصل این تلاش و نتیجه حضور در داروخانه در برخورد با بیماران و مسایل جاری داروخانه است. تا چه قبول افتد و چه در نظر آید.

یادداشت ۱

داروهای یکی از بیماران حاضر در داروخانه را داشتیم کنترل می‌کردم و دستورات لازم را می‌دادم. یکی از داروهای مریض داروی تزریقی محتوی سه نوع ویتامین‌های گروه B بود. یکی از کسانی که در کنار مریض ایستاده بود، رو به من کرد و گفت: از این آمپول‌های خون‌ساز، خارجی‌اش را هم دارید؟

گفتم صبر کنید تا این مریض کارشان تمام شود، برایتان توضیح خواهم داد.

کار مریض که تمام شد، خطاب به آن یکی گفتم: اولاً آن آمپول‌ها خون‌ساز نیستند و برای تقویت عمومی مصرف می‌شوند.

ثانیاً نوع خارجی آن با داخلی تنها تفاوتی که دارد در قیمت بالایش است و لاغیر!

یادداشت ۲

من نمی‌دانم که در یک شبانه‌روز، چه قدر باید داخل موبایل بود؟ آیا استاندارد مشخصی دارد یا نه؟ ولی در جاهای مختلفی خوانده‌ام که میزان استفاده ما از موبایل و اینترنت و ... چندین برابر کسانی است که این وسایل را به‌وجود آورده‌اند!

شاید بشود گفت که تکنولوژی در مملکت ما ناقص‌الخلقه متولد شده است!

به هر حال نسخه‌اش مربوط به دندانپزشکی بود. دستورات دارویی‌اش را نوشتم و دو بار صدایش کردم. در حالی که در داخل داروخانه راه می‌رفت، با موبایلش هم صحبت می‌کرد. بعضی کارها قبل از این که برای خود ما مفید باشد، احترام به

اطرافیان است.

برای بار سوم که صدایش زدم، یا طرف مقابلش خداحافظی کرد و وقتی هم به ما داد و حساب و کتاب دارویش را کرد و رفت!

یادداشت ۳

ظاهراً نسخه‌ای را که جلوی من گذاشت مربوط به خانمش بود. قبل از این که نسخه را نگاه کنم و ببینم که چه داروهایی دارد، به من تذکر داد که نسخه مربوط به خانم باردار است.

داروهای نسخه شامل قرص آسپیرین ۸۰ میلی‌گرمی و واکسن آنفلوانزا بود.

شرح کلی برای چگونگی مصرف قرص آسپیرین (قرص ASA) ۸۰ میلی‌گرمی دادم و زمان تزریق واکسن را هم گوشزد نمودم و گفتم که تا قبل از تزریق باید واکسن در یخچال نگهداری شود.

شوهر خانم باردار که نسخه را آورده بود، سؤال کرد که آیا برای خانم باردار واقعاً تزریق واکسن آنفلوانزا ضروری است، که پاسخ مثبت دادم.

یادداشت ۴

یک بچه حدوداً شش ماهه بغلش بود که وارد داروخانه شد. در مورد قرص کلسی‌بون سؤال داشت. برایش شرح دادم که این قرص حاوی چه موادی است و نامی تجاری است. هم انواع دیگر خارجی مثل خود آن وجود دارد و هم نوع داخلی آن در بازار دارویی هست. پرسید من در دوران بارداری قرص مولتی‌پرنی‌تال می‌خوردم. این بهتر است یا آن؟ برای دوران شیردهی می‌خواهم بخورم.

تا داخلش معلوم نباشد.
در پاسخ گفت: چادرم عربی است و در واقع
زیر ندارد!

یادداشت ۶

اخیراً توجه به خوردن مواد طبیعی مثل عسل،
آبلیمو، خود لیمو، سیب صبح ناشتا و ... در فضای
مجازی و بین مردم خیلی باب شده و معمولاً دهان
به دهان می‌شود.

یکی از هم مسجیدی‌ها راجع به خوردن عسل و
آبلیمو برای درمان سرفه سؤال کرد.

به ایشان گفتم که خوب است، ولی اصولاً
این‌گونه مواد خوردنی که طبیعی هم هستند،
به‌عنوان درمان مکمل مطرح هستند. قرص
سرماخوردگی بزرگسالان به‌دلیل دارا بودن
استامینوفن، کلرفنیرامین مالئات و فنیل‌افرین،
هم مسکن دارد، هم آنتی‌هیستامین دارد و هم
ضداحتقان.

بنابراین، قرص سرماخوردگی بزرگسال درمان
اصلی و عسل و آبلیمو هم در کنار آن درمان
کمکی است.

برای ایشان شرح دادم که همان دارویی را که
در دوران بارداری می‌خوردید، برای دوران شیردهی
هم می‌توانید مصرف کنید.
دوباره سؤال کرد یعنی فرقی بین این دو دوران
نیست؟

گفتم در مورد ویتامین‌ها و مکمل‌های دارویی و
غذایی تقریباً می‌توان گفت که نیست.

یادداشت ۵

معمولاً برای صرفه‌جویی در مصرف پلاستیک
نه از جنبه اقتصادی داروخانه، بلکه در جهت حفظ
محیط‌زیست و حیث و میل نشدن کیسه پلاستیکی
و صدمه زدن به محیط‌زیست، سعی می‌کنیم برای
داروهای با حجم کم، پلاستیک به بیمار ندهیم.
نسخه‌اش دو قلم دارو داشت و وقتی تحویل
دادم داخل یک کیسه پلاستیک کوچک گذاشتم.
مریض خواست که کیسه پلاستیک دسته‌دار
بدهم که علی‌رغم میل باطنی با توجه به حجم
داروهایش باز هم دادم. عنوان کرد که کیسه‌ای
باشد که درون آن معلوم نشود!
به ایشان گفتم کیسه را زیر چادرشان نگه دارند